

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: अंदाज-२०१४/प्र.क्र.२६/अर्थ-१

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : १५ एप्रिल २०१४.

परिपत्रक -

सन २०१४-१५ चा अंतरिम अर्थसंकल्प दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी विधानमंडळास सादर करण्यात आला. या अंतरिम अर्थसंकल्पात फक्त अगोदरच कार्यवाहीत असलेल्या योजनांसाठी व कायम स्वरूपाच्या खर्चासाठी तरतूद केलेली आहे. योजनांतर्गत तसेच योजनेतर नवीन बाबींद्वारे आवश्यक असलेल्या खर्चाचा त्यात अंतर्भाव केलेला नाही. विधानमंडळाच्या जून, २०१४ पासून सुरु होणाऱ्या पावसाळी अधिवेशनात सादर करण्यात येणाऱ्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पात यासाठी तरतूद समाविष्ट करणे आवश्यक आहे. फेब्रुवारी, २०१४ मध्ये सादर करण्यात आलेला अंतरिम अर्थसंकल्प व जून, २०१४ मध्ये सादर करण्यात यावयाचा अतिरिक्त अर्थसंकल्प यावर विधानमंडळाच्या जून, २०१४ च्या अधिवेशनात चर्चा होईल.

२. अतिरिक्त अर्थसंकल्पात समाविष्ट करावयाच्या योजनेतर व योजनांतर्गत खर्चाच्या बऱ्याच नवीन बाबींची छाननी मंत्रालयीन विभागांनी वित्त / नियोजन विभागांकडून आतापर्यंत करून घेतली असेल. अशा छाननी करून घेतलेल्या सर्व नवीन बाबी त्या-त्या विभागांनी या विभागाकडे (अर्थसंकल्प शाखा) विनाविलंब पाठवाव्यात. छाननीसाठी पाठवावयाच्या किंवा पाठविण्यात आलेल्या इतर सर्व नवीन बाबी ताबडतोब या विभागाच्या संबंधित व्यय कार्यासनाकडे / नियोजन विभागाकडे पाठवाव्यात व त्यांची छाननी त्या-त्या कार्यासनाकडून / नियोजन विभागाकडून करवून घेऊन व त्याबाबतचा बाकी सर्व तपशील पूर्ण करून सर्व बाबी या विभागाच्या अर्थसंकल्प कार्यासनाकडे उशिरात उशिरा दि. ८ मे, २०१४ पर्यंत पाठवाव्यात.

३. अतिरिक्त अर्थसंकल्पात समाविष्ट करावयाच्या नवीन बाबींच्या संबंधात खालील मुद्यांबाबत स्पष्टीकरण देण्यात यावे :-

अ) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दि. १०.९.२००१ अन्वये नवीन पदे निर्माण करण्याच्या प्रस्तावास वित्त विभागाची मान्यता प्राप्त झाल्यावर व सदर पदनिर्मितीस मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्च स्तरीय सचिव समितीची मान्यता मिळाल्यानंतर रु. १२,०००-१६,५०० (सध्याचे रु. १५६००-३९१०० अधिक ७६०० ग्रेड वेतन) व त्यापेक्षा जास्त वेतनश्रेणीची नवीन पदे निर्माण करण्याचे प्रस्ताव सुयोग्य कार्यपद्धती अनुसरून मंत्रिमंडळापुढे सादर करण्यात यावेत. अशा प्रकारे मंत्रिमंडळाची मान्यता असल्याशिवाय कोणतेही पद निर्माण करण्याबाबतचे आदेश काढू नयेत, रुपये १२,०००-१६,५०० (सध्याचे रु. १५६००-३९१०० अधिक ७६०० ग्रेड वेतन) वेतनश्रेणीच्या कमी वेतनश्रेणीची पदे निर्माण करण्याबाबतच्या प्रस्तावास व्यय अग्रक्रम

समितीची मान्यता घेण्यात यावी. तदनुसार नवीन बाबीच्या प्रस्तावास जर नवीन पदे निर्माण करण्याचा प्रस्ताव असेल तर ती पदे निर्माण करावयाचा प्रस्ताव आवश्यकतेनुसार प्रथमतः मंत्रिमंडळाकडून मंजूर करून घेतलेला असावा. अशी नवीन बाब अतिरिक्त अर्थसंकल्पात समाविष्ट करण्यासाठी वित्त विभागाकडे पाठवितांना सदरहू नवीन बाब मंत्रिमंडळाने मंजूर केलेली आहे, असा स्पष्ट उल्लेख त्यामध्ये असावा. असे स्पष्टीकरण न दिलेली कोणतीही नवीन बाब अतिरिक्त अर्थसंकल्पात समाविष्ट करण्यासाठी वित्त विभागाकडून विचारात घेतली जाणार नाही. अगोदरच पाठविलेल्या नवीन बाबीबाबतही पदे निर्माण करावयाच्या प्रस्तावास आवश्यक तेथे मंत्रिमंडळाची मान्यता घ्यावी व मान्यता मिळविल्याचे या विभागास कळवावे म्हणजे या नवीन बाबीचा अंतर्भाव अतिरिक्त अर्थसंकल्पात करणे शक्य होईल.

ब) लेखाचे वर्गीकरण मुख्य लेखाशीर्ष, उपमुख्य लेखाशीर्ष, उपशीर्ष व तपशीलवार शीर्ष इत्यादी असावे.

क) नवीन बाब योजनेतर आहे अगर योजनांतर्गत आहे याचा स्पष्ट उल्लेख करावा. बाब योजनांतर्गत असल्यास ती राज्य योजनांतर्गत आहे किंवा केंद्रीय योजना आहे किंवा केंद्र पुरस्कृत योजना आहे हे ही केंद्र व राज्य हिश्याच्या प्रमाणासह स्पष्ट निर्दिष्ट करावे.

ड) विधानमंडळास सादर करण्यात येणाऱ्या नवीन बाबी विधानमंडळाकडून जून, २०१४ च्या दरम्यान पारीत होणार असल्याने अर्थसंकल्पात समाविष्ट करावयाच्या सर्व नवीन बाबींमध्ये नव्याने निर्माण करण्यात येणाऱ्या पदांवरील वेतन भत्ते वगैरेंसाठी अंतर्भूत असलेला आवर्ती खर्च जास्तीत जास्त जून, २०१४ ते फेब्रुवारी, २०१५ या फक्त नऊ महिन्यांपुरताच असावा. पूर्वीच मान्य करून घेतलेल्या नवीन बाबींमध्ये समाविष्ट असलेला आवर्ती खर्च नऊ महिन्यांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी गृहीत धरण्यात आला असल्यास योग्य त्या सुधारणा करून सुधारित नवीन बाबी या विभागाकडे पाठवाव्यात.

इ) नवीन बाबींच्या मजकूराचा मसुदा विभागाच्या अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिवांनी आणि / किंवा विभागाच्या प्रभारी मंत्र्यांनी संमत केला असल्याचे प्रमाणपत्र द्यावे.

फ) नवीन बाबींद्वारे करण्यात येणाऱ्या तरतूदींचा उद्दिष्टनिहाय तपशील द्यावा.

ग) नवीन बाबी पाठविण्याअगोदर जरूर ती वित्तीय मंजूरी वित्त विभागाकडून (व्यय कार्यासनाकडून) घेतली आहे किंवा नाही हे स्पष्ट करावे. (योजनांतर्गत बाबींसाठी अशी मंजूरी नियोजन विभागाकडून सुध्दा आवश्यक आहे) नवीन बाबींसाठी केलेली तरतूद वर्षभरात पूर्णपणे उपयोगात आणली जाईल अशी अपेक्षा असते, ती तशी खर्च करण्यात येईल असेही प्रमाणित करण्यात यावे.

ह) नवीन बाबींचे प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी / केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या राज्य हिश्यासाठी आवश्यक असलेला पूर्ण नियतव्यय निश्चितपणे उपलब्ध केला आहे याची प्रशासकीय विभागाने खात्री करावी व पूर्ण नियतव्यय उपलब्ध केल्यानंतरच कोअर नियतव्ययाच्या मर्यादेत नवीन बाबींसाठी नियतव्यय उपलब्ध करावा व याप्रमाणे कोअर नियतव्यय उपलब्ध होत असल्यासच, योजनांतर्गत खर्चाच्या नवीन बाबी प्रस्तावित कराव्यात.

४. “निलंबन” या उद्दिष्टाखाली नवीन बाबींद्वारे करावयाच्या तरतूदी संबंधात शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-१०८८/८२/अर्थसंकल्प-२, दि. २७ जून, १९८८ याद्वारे विहित केलेली कार्यपद्धती अनुसरून त्यानुसार तरतूदी प्रस्तावित करण्यात याव्यात.

५. अ) ज्या बाबींसाठी आकस्मिकता निधीतून अग्रीम मंजूर झालेला आहे व त्या अग्रीमाची अजूनपर्यंत भरपाई केली गेलेली नाही, अशा बाबींसाठी कोणतीही तरतूद प्रस्तावित केली जाऊ नये अशी तरतूद प्रस्तावित करावयाची असल्यास योग्य वेळी ती पुरवणी मागणीद्वारे करावी.

ब) अंतरिम अर्थसंकल्पात विधानमंडळाकडून मंजूर झालेली तरतूद जून, २०१४ पर्यंतच्या खर्चासाठी अपूरी झाल्याने ज्या बाबींमध्ये / मागणीमध्ये आकस्मिकता निधीतून अग्रीम घेतला गेला असेल अशा बाबतीत आकस्मिकता निधी अग्रीमाची भरपाई करण्यासाठी पुरवणी मागणीची आवश्यकता नाही. जेव्हा संपूर्ण वर्षाची तरतूद विधानमंडळाच्या जून २०१४ च्या अधिवेशनात मंजूर केली जाईल तेव्हा संबंधित आकस्मिकता निधी अग्रीमाची भरपाई आपोआप होईल.

६. योजनेतर नवीन बाबींच्या संदर्भात सर्व मंत्रालयीन विभागांना असे सूचित करण्यात येते आहे की, ज्या बाबी अत्यावश्यक ठरविता येतील किंवा पुढील (२०१५-१६) वर्षापर्यंत स्थगित ठेवल्या जाऊ शकत नाहीत, फक्त अशाच योजनेतर नवीन बाबी २०१४-१५ च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पात समाविष्ट करण्यासाठी प्रस्तावित करण्यात याव्यात.

७. अ) योजनांतर्गत नवीन बाबींच्या संदर्भात अंतरिम अर्थसंकल्प २०१४-१५ मध्ये अर्थसंकल्पित न झालेला नियतव्यय, नियोजन विभागाच्या सल्ल्याने जास्तीत जास्त प्रमाणात नवीन बाबीद्वारे अर्थसंकल्पित करण्याचा प्रयत्न करावा. जेणेकरून जून, २०१४ अखेर विभागांतर्गत अर्थसंकल्पित न झालेला नियतव्यय शक्यतो शिल्लक राहणार नाही. अर्थसंकल्पित न झालेला नियतव्यय जास्त प्रमाणात शिल्लक राहिल्यास, पुढील अधिवेशनात पुरवणी मागण्यांची संख्या वाढते व वर्ष अखेरीस राज्याच्या आकस्मिकता निधीतून अग्रीमासाठी मोठ्या प्रमाणावर प्रस्ताव प्राप्त होतात. अशा बाबींसाठी अग्रीम मंजूर करण्याच्या प्रवृत्तीमुळे आकस्मिकता निधीवर भार पडतो व खरोखर तातडीच्या योजनांसाठी निधी उपलब्ध करून देण्यात अडचणी निर्माण होतात. केवळ योजनांतर्गत नियतव्यय अर्थसंकल्पित व्हावयाचा शिल्लक राहिला आहे, म्हणून आकस्मिकता निधीतून अग्रीमाचे प्रस्ताव वर्षअखेरीस प्राप्त झाल्यास ते मान्य करणे या विभागास शक्य होणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी. यासाठी योग्य ती खबरदारी आताच घेण्यात यावी. वार्षिक योजना २०१४-१५ चा विकास क्षेत्र / उपक्षेत्रनिहाय नियतव्यय अद्याप अंतिम झालेला नसून, योजनेचे आकारमान निश्चित झाल्यानंतर व योजना आयोगाच्या कार्यकारी गटाशी होणाऱ्या चर्चेत विकास क्षेत्र / उप क्षेत्रनिहाय नियतव्यय ठरविण्यात आल्यानंतर त्यास मंत्रिमंडळाच्या नियोजन उपसमितीची व मा. राज्यापालांची मान्यता मिळाल्यानंतरच तो निश्चित होईल. त्यामुळे काही विकास क्षेत्रात / उपक्षेत्रात प्रारूप वार्षिक योजनेप्रमाणे नियतव्यय अर्थसंकल्पित झाल्यास व त्या नियतव्ययात अंतिम योजनेत कपात झाल्यास अतिरिक्तरित्या अर्थसंकल्पित झालेला नियतव्यय प्रत्यार्पित करावा लागेल.

ब) प्रस्तावित योजनांतर्गत नवीन बाबी या राज्य योजना आहेत किंवा केंद्रीय / केंद्र पुरस्कृत योजना आहे हे स्पष्ट करून नेहमीची “अ”, “ब” व “क” ही विहित विवरणपत्रे नियोजन विभागाच्या मान्यतेने या विभागाकडे वरील निर्देशित दिनांकापर्यंत (दिनांक ३० एप्रिल २०१४ पर्यंत) पाठवावीत. नवीन बाबींच्या खर्चाच्या तरतूदींच्या प्रस्तावाबरोबरच त्या बाबींपासून मिळणाऱ्या जमा रकमा, वसुली रकमा, स्वायत्त संस्थाकडून मिळणारे अर्थसहाय्य वगैरे बाबी स्पष्टपणे त्यांच्या जमा मुख्य लेखाशीर्षासहित नमूद केलेल्या असाव्यात. राज्यात स्थापित करण्यात आलेल्या विकास मंडळांना त्यांच्या कार्यक्षेत्रात येणाऱ्या योजनांकरिता अर्थसंकल्पात किती तरतूद करण्यात आलेली आहे, याची माहिती देणे अपेक्षित असल्यामुळे, नवीन बाबींमधील प्रस्तावाकरिता योजनांतर्गत नियतव्ययापैकी अर्थसंकल्पात करण्यात

येणाऱ्या तरतूदीची माहिती देणे अपेक्षित असल्यामुळे, नवीन बाबींमधील प्रस्तावाकरिता योजनांतर्गत नियतव्ययापैकी अर्थसंकल्पात करण्यात येणाऱ्या तरतूदीची माहिती नियोजन विभागाकडे पाठवितांना विहित विवरणपत्र-१ अ, १ब व १क मध्ये देण्यात यावी. नियतव्यय अर्थसंकल्पित झाल्यानंतर उपरोक्त माहितीत काही बदल झाल्यास तसे नियोजन विभागास तदनंतर त्वरीत कळविण्यात यावे.

क) सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाच्या सुचनेनुसार अर्थसंकल्प बाह्य केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी राज्याच्या एकत्रित निधीतुन अर्थसंकल्पित होणार असल्याने त्यासाठी आवश्यक बाबींची पूर्तता करुन प्रस्ताव सादर करण्यात यावेत.

८. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०४१५१२४३१८८३०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.ना. भोसले)

शासनाचे सह सचिव, वित्त विभाग

प्रत,

- १) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ३) वित्त विभागातील सर्व आस्थापना कार्यासने व व्यय कार्यासने.
- ४) निवड नस्ती, अर्थसंकल्प-१.

विवरणपत्र — १अ

वार्षिक योजना २०१४-१५

राज्यस्तरीय योजना

वार्षिक योजना २०१४-१५ मधील, विकास क्षेत्र / विभागवार व मंडळ निहाय अर्थसंकल्पीय करण्यात येणाऱ्या राज्यस्तरीय योजनांचा नियतव्यय

विकास क्षेत्र / उपक्षेत्र योजनेचे नांव	नवीन बाबीनुसार अर्थसंकल्पीत करावयाचा एकूण योजनांतर्गत नियतव्यय (स्तंभ ३ ते ६)	मराठवाडा विकास मंडळ	विदर्भ विकास मंडळ	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	अविभाज्य नियतव्यय	प्रधान, गौण उप व तपशीलवार शीर्ष	अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७	८

विवरणपत्र — १ब

वार्षिक योजना २०१४-१५

राज्यसंकोष (स्टेटपूल) योजना

वार्षिक योजना २०१४-१५ मधील, विकास क्षेत्र / विभागवार व मंडळ निहाय अर्थसंकल्पीय करण्यात येणाऱ्या राज्यसंकोष (स्टेटपूल) योजनांचा नियतव्यय

विकास क्षेत्र / उपक्षेत्र योजनेचे नांव	नवीन बाबीनुसार अर्थसंकल्पीत करावयाचा एकूण योजनांतर्गत नियतव्यय (स्तंभ ३ ते ६)	मराठवाडा विकास मंडळ	विदर्भ विकास मंडळ	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	अविभाज्य नियतव्यय	प्रधान, गौण उप व तपशीलवार शीर्ष	अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७	८

विवरणपत्र — १क

वार्षिक योजना २०१४-१५

जिल्हास्तरीय योजना

वार्षिक योजना २०१४-१५ मधील, विकास क्षेत्र / विभागवार व मंडळ निहाय अर्थसंकल्पीय करण्यात येणाऱ्या जिल्हास्तरीय योजनांचा नियतव्यय

विकास क्षेत्र / उपक्षेत्र योजनेचे नांव	नवीन बाबीनुसार अर्थसंकल्पीत करावयाचा एकूण योजनांतर्गत नियतव्यय (स्तंभ ३ ते ६)	मराठवाडा विकास मंडळ	विदर्भ विकास मंडळ	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	अविभाज्य नियतव्यय	प्रधान, गौण उप व तपशीलवार शीर्ष	अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७	८